

SFS 2000:460

Utkom från trycket
den 19 juni 2000

Lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom;

utfärdad den 31 maj 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom

dels att nuvarande 25 b § skall betecknas 25 g §,

dels att 2, 3, 25, 25 a, den nya 25 g, 26, 27, 34, 34 a, 35 och 41 §§ samt rubrikerna före 25, 26 och 34 a §§ skall ha följande lydelse,

dels att rubriken före 5 § skall lyda: ”Verkställighet i Sverige enligt brottmålsdomskonventionen”,

dels att det i lagen skall införas sju nya paragrafer, 25 b–25 f, 25 h och 34 b §§, samt före 25 a § en ny rubrik av följande lydelse.

2 §² Avser förordnande enligt 1 § verkställighet enligt den i Haag den 28 maj 1970 undertecknade europeiska konventionen om brottmålsdoms internationella rättsverkningar (brottmålsdomskonventionen) gäller 4–24, 26 och 28–41 §§, i den mån ej annat anges i förordnandet.

Avser förordnande enligt 1 § verkställighet enligt den i Strasbourg den 21 mars 1983 undertecknade konventionen om överförande av dömda personer (överförandekonventionen) gäller 25 a, 25 g, 34 a, 35 och 37–41 §§. Avser förordnandet verkställighet också enligt det i Strasbourg den 18 december 1997 undertecknade tilläggsprotokollet till överförandekonventionen (tilläggsprotokollet) gäller även 25 b–25 f, 25 h och 34 b §§.

Avser förordnande enligt 1 § verkställighet enligt artikel 67–69 i den i Schengen den 19 juni 1990 undertecknade tillämpningskonventionen till Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (Schengenkonventionen) gäller 25 a §, 25 b § 1, 25 c–25 g, 34 a, 35, 37–39 och 41 §§.

Gäller förordnande enligt 1 § verkställighet enligt annan överenskommelse med främmande stat än som anges i första–tredje styckena, meddelar regeringen bestämmelser om prövning av fråga om verkställighet i Sverige av påföljd eller förverkande som ådömts, ålagts eller beslutats i den främmande staten eller fråga om verkställighet i den främmande staten av påföljd eller förverkande som ådömts, ålagts eller beslutats i Sverige. Bestämmelserna i 25, 25 a, 25 g och 26–34 §§ skall dock tillämpas.

¹ Prop. 1999/2000:45, bet. 1999/2000:JuU13 och 1999/2000:JuU19, rskr. 1999/2000:172 och 1999/2000:216.

² Senaste lydelse 1984:876.

3 §³ Om synnerliga skäl föreligger, kan regeringen, även om förordnande som avses i 1 § ej meddelats, för visst fall förordna, att frihetsberövande påföljd som ådömts svensk medborgare eller utlänning med hemvist i Sverige genom dom eller annat avgörande meddelat av domstol eller annan behörig myndighet i främmande stat får verkställas i Sverige enligt denna lag, eller att verkställighet av frihetsberövande påföljd som här i landet ådömts eller ålagts medborgare eller någon som har hemvist i viss främmande stat, får anförtros myndighet i den främmande staten. Det sistnämnda gäller dock inte verkställighet av något annat beslut om överlämnande till särskild vård än överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

I fall som avses i första stycket äger 2 § fjärde stycket motsvarande tillämpning.

| Verkställighet i Sverige enligt särskild överenskommelse

25 §⁴ Skall enligt förordnande som avses i 2 § fjärde stycket eller 3 § verkställighet ske här i landet av påföljd för brott, för vilket lagföring ägt rum i främmande stat, gäller i fråga om sådan verkställighet vad som är föreskrivet om verkställighet av påföljd som ådömts genom svensk domstols lagkraftägande dom, om ej annat följer av vad nedan sägs.

Skall verkställigheten ske i Sverige utan att ny påföljd bestämts här i landet av domstol eller annan myndighet enligt svensk lag, får verkställighet äga rum utan hinder av att påföljden är strängare än som enligt svensk lag kunnat följa på brotten. Ådömda böter får verkställas, även om bötesbeloppet överstiger det högsta bötesbelopp som kunnat ådömas enligt svensk lag. Innebär den ådömda påföljden frihetsberövande, gäller bestämmelserna i svensk lag om verkställighet av påföljd av närmast motsvarande art.

Verkställighet i fall som avses i denna paragraf får icke i något fall ske på sådant sätt att påföljden blir att anse som strängare än den påföljd som ådömts i den främmande staten. Vid verkställighet enligt andra stycket skall, i den mån det kan ske och följer av den överenskommelse med främmande stat som är i fråga, den dömda räknas till godo vad han kan ha utstått av påföljden i den främmande staten samt tid varunder han med anledning av brott som avses med påföljden varit anhållen eller häktad i den främmande staten eller här i landet.

| Verkställighet i Sverige enligt överförandekonventionen

25 a §⁵ Verkställighet enligt överförandekonventionen av frihetsberövande påföljd som på grund av brottslig gärning har ådömts eller beslutats av domstol i stat som har tillträtt nämnda konvention får ske i Sverige, om

1. den dömda är svensk medborgare eller har hemvist här,
2. den dömda har samtyckt till att verkställighet sker i Sverige,
3. den gärning som påföljden avser motsvarar brott enligt svensk lag, och

³ Senaste lydelse 1991:1144.

⁴ Senaste lydelse 1984:876.

⁵ Senaste lydelse 1984:876.

4. den tid för frihetsberövande som återstod när framställning om verkställighet kom in uppgick till minst sex månader eller särskilda skäl talar för att verkställigheten ändå förs över till Sverige.

Även om den dömde inte samtycker får verkställighet enligt första stycket ske i Sverige,

1. enligt tilläggsprotokollet i fall som avses i 25 b § 1 eller 2 när den andra staten har tillträtt nämnda protokoll, eller

2. enligt Schengenkonventionen i fall som avses i 25 b § 1 när den andra staten har anslutit sig till konventionen eller slutit avtal om samarbete enligt denna.

Framställning om verkställighet i Sverige görs av behörig myndighet i den främmande staten. Framställningen skall göras hos Utrikesdepartementet och prövas av regeringen. I fall som avses i första stycket kan regeringen också själv göra framställning hos främmande stat om att verkställigheten skall ske i Sverige.

25 b § Verkställighet enligt 25 a § andra stycket får ske endast

1. om den dömde genom att fly till Sverige försöker att helt eller delvis undandra sig verkställighet av påföljden, om denna har dömts ut genom en dom som vunnit laga kraft i den andra staten, eller

2. om domen angående påföljden, eller ett administrativt beslut till följd av denna dom, innehåller ett förordnande att den dömde skall utvisas från den stat där domen meddelats eller annars inte får vistas i den staten efter det att han försatts på fri fot.

25 c § I fall som avses i 25 b § 1 och som kan föranleda en framställning om överförande av verkställighet får den dömde, på begäran av behörig myndighet i den andra staten, häktas om det finns risk för att han avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställigheten av påföljden. Beslut om häktning kan meddelas även efter det att framställningen om överförande av verkställighet har gjorts eller beviljats.

Beträffande häktning och anhållande gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. Vad som där sägs om offentlig försvarare skall tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 25 f §. Av bestämmelserna i 24 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och tredje styckena, 7 § första stycket, 8 § andra och tredje styckena, 9–17 §§, 20 § första stycket 2, 22 § första stycket och 24 §.

En ny förhandling om häktning skall, om den dömde begär det, hållas senast två dagar efter det att en sådan begäran har kommit in till rätten. En förhandling behöver dock inte hållas tidigare än efter två veckor från det att beslut i häktningsfrågan senast meddelats.

25 d § Om det finns skäl att anhålla eller häkta den dömde enligt 25 c § men syftet därmed kan uppnås genom reseförbud eller anmälningsskyldighet, får sådant tvångsmedel beslutas. För det gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. Vad som där sägs om offentlig försvarare skall tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 25 f §. Av bestämmelserna i 25 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 2–5 §§, 7 § första och andra styckena och 9 §.

25 e § Beslut om tvångsmedel gäller till dess att ärendet om överförande av verkställighet har avgjorts eller, om framställningen bifalls, till dess att påföljden har börjat verkställas i Sverige, om beslutet inte hävs dessförinnan.

Åklagaren eller rätten skall häva ett beslut om anhållande, häktning, reseförbud eller anmälningsskyldighet, om inte en framställning om överförande av verkställighet görs inom fyrtio dagar från det att den dömda anhölls eller häktades eller beslut om reseförbud eller anmälningsskyldighet meddelades.

Åklagaren eller rätten skall också häva ett beslut om anhållande eller häktning senast när det finns skäl att anta att den sammanlagda tid som den dömda har varit berövad friheten här i landet med stöd av 25 c § och i den andra staten uppgår till den tid som den dömda skulle ha varit berövad friheten för det fall verkställighet av påföljden hade skett i den andra staten.

Regeringen får vid prövningen av en framställning om överförande av verkställighet häva ett beslut som meddelats enligt 25 c eller 25 d §. Även chefen för Justitiedepartementet får i brådskande fall häva ett sådant beslut.

25 f § I fall som avses i 25 b § 1 skall offentligt biträde förordnas för den dömda, om det inte måste antas att behov av biträde saknas.

I ärenden hos regeringen prövas frågor om offentligt biträde av den departementstjänsteman som regeringen utser.

Beslut om offentligt biträde eller om ersättning till denne överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

25 g §⁶ Skall verkställighet enligt överförandekonventionen och, i förekommande fall, tilläggsprotokollet eller Schengenkonventionen ske i Sverige av en frihetsberövande påföljd, kan regeringen efter omständigheterna antingen

1. själv meddela de närmare föreskrifter som behövs för verkställigheten i Sverige, eller

2. överlämna åt Riksåklagaren att göra ansökan hos rätten om att ny påföljd skall bestämmas enligt vad i svensk lag är föreskrivet om påföljd för motsvarande gärning.

Vid verkställighet enligt denna paragraf tillämpas 24 § första och andra styckena.

I fall som avses i första stycket 1 gäller i tillämpliga delar 25 § andra och tredje styckena.

I fall som avses i första stycket 2 gäller i tillämpliga delar 9 §, 10 § andra stycket samt 11–13 och 15 §§. Påföljden får inte bestämmas till enbart böter. I fråga om anhållande, häktning, reseförbud och anmälningsskyldighet gäller 24 och 25 kap. rättegångsbalken, om inte annat följer av 25 c § eller 25 d §.

25 h § Skall verkställighet ske i Sverige enligt 25 b § 2 tillämpas 23 §.

Allmänna bestämmelser

26 §⁷ Fråga om verkställighet i främmande stat av här i landet ådömd eller ålagd påföljd enligt förordnande som avses i 2 § första eller fjärde stycket upptas av Kriminalvårdsstyrelsen eller, i fråga om verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård, Socialstyrelsen eller, i fråga om verkställighet av böter eller förverkande, annan myndighet som regeringen bestämmer. Om det föreligger särskilda skäl, får en myndighet som här avses med eget yttrande överlämna ett ärende till regeringen för avgörande. Framställning om verkställighet får ej göras, om med motsvarande tillämpning av 5 § andra stycket 1–8 hinder mot verkställighet i den främmande staten kan antas föreligga.

Framställning om verkställighet av frihetsberövande påföljd får ej göras, om den dömde är svensk medborgare och själv motsätter sig åtgärden. Uppkommer fråga om verkställighet av frihetsberövande påföljd som ådömts eller ålagts annan än svensk medborgare, skall Migrationsverket höras, om icke den dömde samtycker till åtgärden. Avstyrker Migrationsverket att framställning göres, underställs ärendet regeringen för avgörande.

Har regeringen enligt 3 § förordnat att verkställighet av påföljd i visst fall får anförtros myndighet i främmande stat, ombesörjer Kriminalvårdsstyrelsen eller, i fråga om verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård, Socialstyrelsen att framställning om verkställighet görs i den främmande staten.

27 §⁸ I mål och ärenden angående verkställighet utomlands av frihetsberövande påföljd skall offentligt biträde förordnas för den som åtgärden avser, om det inte måste antas att behov av biträde saknas.

Beslut om offentligt biträde eller om ersättning till denne överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

34 §⁹ På begäran av behörig myndighet i främmande stat, i vilken efter framställning enligt 26 § verkställighet skall ske av påföljd som ådömts någon vilken vid överförandet till den främmande staten var berövad friheten, kan regeringen medge att den dömde, utan hinder av tillämpliga bestämmelser i artikel 9 i brottmålsdomskonventionen eller motsvarande bestämmelser i annan överenskommelse som Sverige ingått med den främmande staten eller av utfästelse som avses i 33 §, får åtalas, dömas eller berövas friheten i den främmande staten för verkställighet av påföljd eller tvångsåtgärd eller underkastas annan inskränkning i sin personliga frihet med anledning av brott som begåtts före hans överförande till den främmande staten och som ej omfattas av framställningen om verkställighet. Sådant medgivande får lämnas endast om utlämning för brottet kunnat lagligen äga rum eller om utlämning skulle ha varit utesluten endast på grund av straffets längd.

⁷ Senaste lydelse 2000:294.

⁸ Senaste lydelse 1996:1636.

⁹ Senaste lydelse 1984:876.

Framgår det av handlingarna i ärendet att medgivande inte kan lagligen lämnas, skall begäran omedelbart avslås. I annat fall prövas frågan av Högsta domstolen, om inte den som avses med framställningen har samtyckt till denna. Finner Högsta domstolen att hinder möter, får medgivande av regeringen inte lämnas.

Verkställighet utomlands enligt överförandekonventionen

34 a §¹⁰ Fråga om verkställighet enligt överförandekonventionen och, i förekommande fall, tilläggsprotokollet eller Schengenkonventionen, i främmande stat av här i landet ådömd påföljd upptas av Kriminalvårdsstyrelsen eller, i fråga om verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård, av Socialstyrelsen. Framställning om sådan verkställighet får inte göras, om med motsvarande tillämpning av 25 a § första och andra styckena hinder mot verkställighet i den främmande staten kan antas föreligga.

Fråga om verkställighet enligt överförandekonventionen enligt första stycket på begäran av främmande stat prövas av Kriminalvårdsstyrelsen eller, i fråga om verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård, av Socialstyrelsen med motsvarande tillämpning av 25 a § första stycket.

Kriminalvårdsstyrelsen eller Socialstyrelsen får, om det föreligger särskilda skäl, med eget yttrande överlämna ett ärende om verkställighet till regeringen för avgörande.

I fall som avses i denna paragraf gäller 27–29 och 33 §§ i tillämpliga delar.

34 b § Har den dömd utvisats på grund av brottet och överförs från Sverige till en annan stat med tillämpning av överförandekonventionen och tilläggsprotokollet i de fall som motsvaras av 25 b § 2 tillämpas bestämmelserna i 34 §.

35 § Laga domstol i mål eller ärende som avses i denna lag är Stockholms tingsrätt, om inte annat följer av 25 c, 25 d, 25 f och 27 §§.

41 §¹¹ Kriminalvårdsstyrelsens eller Socialstyrelsens beslut enligt denna lag eller i anslutning till lagen meddelade tillämpningsföreskrifter överklagas till regeringen om inte annat följer av 27 §.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

På regeringens vägnar

LAILA FREIVALDS

Cecilia Bergman
(Justitiedepartementet)

¹⁰ Senaste lydelse 1996:1636.

¹¹ Senaste lydelse 1984:876.